Trönöbygden

Organ för Trönöbygden Ekonomisk Förening

Årgång 12

Nr3

aug 2012

Slåtter vid gården Snåret i Rönningen, i slutet av 1930-talet. (*DiBiS-bild*)
Hästen heter Grålla. Från vänster syns Agnes Dammbro, Henning i Snåret, Hilda (gift med Snår-Erik Eriksson), Ester och Helmer Fräse och Nanny med sin pappa Erik Eriksson i Snåret.

På den tiden fanns ålderdomshemmet **Sunnanåker**, som på senare tid varit ett gruppboende. Nu pågår förberedelserna för att öppna ny verksamhet där. Läs mer på *mittuppslaget*!

Att leva och bo i Trönö
Inflyttare berättar
Sidorna 6-7

Om odlandets historia
Sidan 15

Lyckad trädgårdsdag
Sidan 18

Och: Den spännande fortsättningen på följetongen *Underjordens hemlighet*! *Sidan 24*

Välkommen att annonsera i bygdebladet

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden Ekonomisk Förening

Trönöbygden är en lokal tidning som utges av Trönöbygden Ekonomisk Förening. Den trycks i en upplaga av 600 ex. Vi gör den i A5-format. Den delas ut till alla hushåll i Trönö och andra medlemmar. Tidningen finns på biblioteket och i andra offentliga lokaler i Söderhamn.

Trönöbygden utkommer kvartalsvis med manusstopp:

- 1 februari, utkommer under v. 9
- 1 maj, utkommer under v.22
- 1augusti, utkommer under v.35
- 1 november, utkommer under v. 48

Annonspriser

1/1 baksida:	650 kr	1/1 sida:	540 kr
1/2 sida:	325 kr	1/3 sida:	190 kr

Radannonser: Köpa/byta/sälja m m: 20 kr

Tjänster via Trönöbygden ekonomisk förening:

(priser exkl moms)

Kopiering: Enstaka 1,20 kr/st enkelsidiga, 2 kr/st dubbelsidiga.
Över 100: 1 kr/st enkelsidiga, 1,50 kr/st dubbelsidiga

It-tjänster: 20 kr/halvtimme

Skrivhjälp

Grovtvätt (mattor, överkast mm): 150 kr/maskin
Fönstertvätt, städning: 120 kr/tim

Bystugans öppettider

Astrid Wadsten finns i regel på Bystugan tisdagar 10-16, nås för övrigt på 070 238 68 91

Bo Lundstein finns i regel på kontoret onsdag och fredag kl 10-12.

Biblioteket tillgängligt dessa tider.

Trönöbygden

Organ för Trönöbygden Ekonomisk Förening

utges av:
Trönöbygden
ekonomisk förening,
Lertagsvägen 1,
826 95 Trönödal

Trönöbygden utkommer med fyra nr/år tills vidare.

Ansvarig utgivare:
Peter Åkerlind

Postadress:
”Trönöbygden”
Lertagsvägen 1
826 95 Trönödal

Internet:
www.tronobygden.se

E-post:
info@tronobygden.se

Besöksadress:
Bystugan, Lertagsvägen 1

Telefon: 0270 42 77 62
Fax: 0270 36225
Bankgiro: 5125-0298
Postgiro: 13 60 62-7

Redaktion
Gabriella Bild
070 664 68 16

Bo Lundstein
070 345 51 40

Ulrika Eriksson
076 802 45 03

Layout och redigering
Marie Sundberg

Tryck:
Bok & Tryck AB, Söderhamn

Ledare - Peter Åkerlind

Sommaren lider sakta men säkert mot sitt slut. Skolan startar i nästa vecka, skogen är full av svamp och bär och det skymmer tidigare och tidigare på kvällarna. Snart är hösten här och sen kommer vintern …

Nej, jag raljerar inte för att verka lustig eller skämtar om något de allra flesta inte vill bli påminda om. Det är ju faktiskt den bittra verkligheten, det kommer att bli betydligt mörkare och kallare (även om det redan nu känns omöjligt). Snart ser vi det som positivt att nederbörden kommer som regn. När jag skriver nästa ledare är det svart ute, om jag skriver den vid samma tid på dagen som idag, vill säga.

För många år sedan tillbringade jag sju månader i södra Libanon. Där var det i stort sett sommar, med våra mått mätt, året runt med grön (nåja) växtlighet, blommor och fåglar. Visst regnade det sparsamt, men efterlängtat i så fall. Det var också mörkt på kvällarna eller rättare sagt svart, för det var ytterst sporadiskt med utomhusbelysning. Jag glömmer aldrig midsommarafton med solnedgång runt 21.00, sen mörkt, mörkt.

Vi umgicks mycket med lokalbefolkningen och pratade ofta om hur det är i Sverige och givetvis om naturens skiftningar över året. Jag tycker om våren/försommaren, så ljusets återkomst, spirande växter som vaknar, fåglarnas återkomst, blev säkert prioriterad. Just detta var svårt att förklara eller, rättare sagt, svårt för dom att förstå. Dessa årstidsväxlingar fanns ju inte i deras värld.

Detta tänker jag ofta på när blötsnön vräker ner, det är 20 grader kallt och man eldar för värmen eller när det är halt och otrevligt på vägarna. Man måste helt enkelt ha det jobbigt ibland för att till fullo uppskatta det härliga som, trots allt, kommer. Snön är lika blöt, kylan lika förlamande och vägarna lika kladdiga, men inombords känns det liksom lite lättare när man vet vad som väntar.

Framför allt missa inte vad hösten har att bjuda på i skogen och det är inte bara blötsnö och elände på vintern heller, men det tar vi en annan gång …

Hälsningar från Stärte

Peter Åkerlind

Trönömässan 2012

Lördagen den 30 juni arrangerades Trönömässan för femte året i rad av föreningen Trönöföretagarna. Mässan hölls som vanligt på täkten nedanför kyrkan men aktiviteter fanns i hela centrum. Trönötalangen, Engmans Kapell och Sponsorloppet var välkomna inslag under dagen.

I år fanns 37 utställare på plats på mässområdet. Några var helt nya, andra har varit med ända från starten. Även i år blev mässan välbesökt och både besökare och utställare verkade vara nöjda med arrangemanget trots vissa elektriska problem.

Dagen som började med ett högst ostadigt väder blev till slut solig och fin. Många olika intressen kunde stillas på området då det fanns allt från friskvård, lokalproducerad mat, hantverk och bygg till fritid, jord och skog, motor och energi. Även olika föreningar och partier fanns på plats för att informera och visa upp sitt arbete.

För den som ville roa sig fanns bland annat tivoli, bågskytte, yxkastning och ponnyridning. På Trönögården kunde man njuta av konstutställning och vävföreningens vackra alster. Häst och vagn var som alltid populärt och en vacker skulptur växte fram under motorsågsskulpteringen.

Publikdragare var sponsorloppet, i vilket sportiga barn och vuxna (även en barnvagn skymtades på banan) från TIK Skidsektionen sprang in ett bra bidrag till kassan.

Tävlingen Trönötalangen vanns av Elin Thyr somframförde låten ”Halleluja” så vackert och smäktande. Det celebra bandet Engmans Kapell gästade återigen mässan och drog hängiven publik.

I moster Britas café kunde man köpa gott fika och hamburgare och korv fanns att köpa av Trönö IK. Dessutom fanns sådana specialiteter som kôlbullar och Maritas ostkaka, vilka drog långa köer av sugna spekulanter.

Vi vill passa på att rikta ett stort tack till alla utställare, underhållare, besökare och ideella krafter som återigen gjorde denna mässa möjlig. Särskilt tack till Kyrkan, familjen Jon-Hans och Hellstöms Åkeri som bidrog med mark respektive scen samt till mässans samarbetspartners Länsförsäkringar, Rundvirke Skog, Skogssällskapet och Stora Enso.

Trönöföretagarna

PERRAS BYGG

070 5442167

ALLT INOM BYGGNATION RING FÖR OFFERT

RÖRMOKERI

Det fixar vi!

Värmepumpar Vedpannor Solvärme
Badrum m.m. Allt inom VVS – Rörmokeri

www.nordlundsror.se

H. NORDLUND's
RÖR & GRÄV
EDSBYN

Håkan: 070-373 69 31
Fredrik: 070-336 23 60
Andreas: 070-336 21 19

Bo och leva i Trönö

Det står sällan några tomma hus i Trönö. När en fastighet är till salu dyker snart en köpare upp.
Detsamma gäller hyresrätterna i Glamsta. Enligt Faxehomen är det kö på lägenheterna. Hägers däremot står beklagligtvis fortfarande tomt och har ännu inte funnit rätt köpare.

Hem till dalen

”Jag lämnar ej den plats som sett mig födas” var en sång från landsbygdsflyktens dagar i slutet av 60-talet. För Trönös del bröts avfolkningstrenden kring slutet av 70-talet och invånarantalet har varit ganska stabilt kring som högst 900 i mer än 30 år.

När vi i redaktionen beslöt att skriva om inflyttning till Trönö visade det sig att det oftare handlade om människor som flyttat hem och som därmed åter kommit till den plats som sett dem födas. Naturen, Trönös dalgång, skogarna är i sig attraktivt så som många andra vackra bygder i Hälsingland.

Ännu viktigare är gemenskapen kring skapandet av en aktiv och levande landsbygd i Trönö. Tryggheten i att vi också har grundläggande service som vår affär, vårt brandvärn, skolan, föreningslivet och våra lokala företag, är vad som framför allt gör det möjligt och lockande att flytta hem till dalen igen.

”En dag ska flyttlassen gå tillbaka”, skriver Täppas i kurirens lördagskrönika angående troliga attitydförändringar i storstäderna.

Det finns många som funderar på att byta storstaden mot ett lugnare liv på landsbygden. Det kan vi i Trönö erbjuda. Det är inte orealistiskt att tänka sig en 10-procentig ökning av Trönös befolkning några år framöver mot 2020. Om vi vill det förstås.

Då kan det behövas tomter för nybyggnation, och marknadsföring av erbjudanden. Lyckas vi få hjälp med att ersätta den gamla krångliga hemsidan med den nya, som snarast ska tas i bruk, har vi ett eget forum för marknadsföring av tomter och lediga hus.

Nynflyttade i höstas från Kungsgården är *Robin* och *Johanna Lindberg* med dottern *Tindra,* 2 år. Hur kom det sig att de flyttade hit?

– Vi trivs på landet väldigt mycket plus att vi har djur. Men vi har inte hunnit se så mycket av Trönö än. De har hört om svårigheterna för affären under hösten och vintern, och tycker det vore jättetråkigt om den skulle behöva stängas.

– Det är nog många som är beroende av den!

Nisse Persson och *Louise Edlund* har köpt hus i Långbro. För Nisse är det inte bara återflytt till Trönö utan även till Långbro, byn där han föddes för 26 år sedan. Nu bor han med sambo Lousie och 2 hundar.

Efter att han studerat och bott i Ljusdal i fyra år som virkesmätare blev det tre år i Skinnkatteberg innan han fann huset som förde honom åter hem till dalen och nytt jobb på Ala sågverk.

Karin Nord är en av Trönös återvändare. Hon tog med maken Gert och flyttade hem till rötterna i Rönningen, där senare även deras dotter fann hus och hem.

Karin och *Gert Nord* bor i Rönningen. Med rötter flera generationer tillbaka är Karin en återvändare till bygden och till Rönningen där hon växte upp. Som 17-åring stack hon till Söderhamn för att jobba. Senare blev det flytt till Sörmland där hon träffade Gert.

I Nykvarn strax söder om Södertälje bodde de tills Karin gick i pension som textillärarinna. Flera somrar var hon i Trönö och hälsade på och så tipsades hon om ett ledigt hus i Rönningen. Nu har de bott tre år huset och tvärs över vägen har dottern Agneta funnit sitt hus.

Ulf och *Ninnie Backman* bor i ett vackert nybyggt timrat hus invid stugan ”Blombergs” i Flonäs.

Projektet tog sin början i samband med Ulfs pensionering från flyget. Ulf och Ninnie skissade tillsammans på en planlösning för det nya huset som fullföljdes med ritningar från ett estniskt företag, som sedan byggde huset. Sommarstugan har de haft sedan 1993.

Efter 10 år i Stockholm som följde efter F15:s nedläggning blir det nu åretruntboende i Trönö. Som pilot gick Ulf tidigt i pension och kan nu fritt vårda sina intressen som bland annat är jakt. Han är kassör i Trönö norra JVO och har två trevliga hundar, en gråhund och en ungersk vallhund.

I Olov Östlunds elbil åkte vi vidare mot Storsjön och hälsade på hos *Sven Olov Hjelmstad* vid hans sommarstuga. Nio år har han haft den, och har även bott där på vintern ibland.

Här pågick byggen i stor skala. Bland annat ska ett timmerhus uppföras. *Maricar* bjöd oss på lunch i det fria med utsikt över sjön. Trots sitt hus i Lugano är det här i lugnet och naturen Sven Olov helst vill vara.

Fyra björnar. *Sven Olov Hjelmstad och Bosse Lundstein mellan två av den förstnämndes motorsågsskulpterade stora björnar vid Storsjöns strand.*

Vi beundrade också björnskulpturerna som sågats ut från trästammar.

Efter besöket hos Sven Olov fortsatte vi mot Sandsbone och träffade *Mats Andersson* i snickartagen. Ännu ett nybygge oppöver, där Mats nu bor efter pensionering.
Så kunde Pettermatsgården i Glamsta i maj i år övertas av *Peter* och *Nina Holmström,* June Anderssons dotter**.** Paret har dock bott där sedan 1993 med sina två barn som nu är 16 resp 14 år gamla.

Peter är född i Stockholm och jobbar på kommunen som IT-konsult. Nina är sköterska på IVA, Bollnäs sjukhus.

Ulrika Eriksson
& Bo Lundstein

Foto: Olov Östlund

Vad som livet mest förljuvar?
Kanske folk med lösa skruvar?
Tage Danielsson

Hösttider i Lilla Häbret

Välkommen till butiken med hantverk, heminredning och presenter i lantlig stil.

Nya öppettider 1 sept-12 nov:
Mån-tis: 11.00-18.00
Lör-sön: 11.00-15.00

Trönbyn 674, telefon 070 625 20 89
www.lillahabret.n.nu

Välkomna till oss

om ni vill resa miljövänligt, säkert och bekvämt!

www.lonnsbuss.se

Värmlandsvägen 8
826 40 Söderhamn

Tele: 0270-124 20
Mobil: 070-632 19 12
Fax: 0270-126 85,
E-post: info@lonnsbuss.se

LÖNNS BUSS

BygglovsSupport
I SÖDERHAMN HB

Vi hjälper Er med bl.a.

Kontrollansvarig
Kontrollplaner
Ritningar

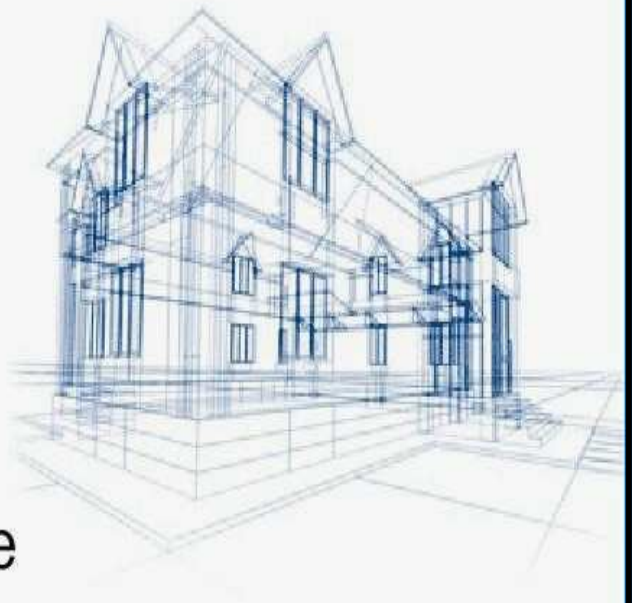

Tel. 070-656 16 44
www.bygglovssupport .se

*Enligt Svenskt Kvalitetsindex

NÖJDAST KUNDER 6 SEX ÅR I RAD*

Eva Hansson
0270-42 65 81

Maria Johansson
0270-42 65 82

Henrik Bratt
0270-42 65 87

Rolf Andersson
0270-42 65 86

Hej

Vi har försäkringarna för dig, familjen, huset och fordonen. Ring någon av oss, så pratar vi mer.

dina

Dina Försäkringar
Sydöstra Hälsingland

Norrtullsgatan 8, Box 290, 826 26 Söderhamn
www.dina.se

ICA nära TRÖNÖ

Vår manuella chark:
- Butiksstyckat kött
- Butiksmald köttfärs
- Ost i lösvikt

och mycket mer!

Vi är ombud för Apoteket, SVENSKA SPEL, SYSTEM BOLAGET

Varuutkörning
Kvällstidningar
Aspen bensin
Smörgåstårtor

VÄLKOMNA TILL OSS!

www.ica.se/trono_lanthandel

Mån-Fre: 09.30-18.00 Lör & Sön: 10.00-15.00 tel: 0270-36085

Bäckjus Maskinservice

0270 - 363 46, 073 - 828 72 34

Reparationer av bilar, traktorer
och jordbruksredskap.
Diagnossystem för bilar.
Försäljning av oljor, filter, spolarvätska,
glykol och glödlampor.

Trönbyn 613, 826 95 Trönödal

Hur går det för affär'n?

Hur ser det ut för vår lanthandel nu? Vad har hänt efter de oroväckande rapporter om hotande nedläggning, som vi kunde läsa i Kuriren i vintras?

Ägarna, Olle och Therese Sahlin, är försiktigt positiva.

– Jag har inga siffror kring omsättningen än eftersom sommarperioden inte är över, det återstår att se. Jämfört med förra året samma period så har omsättningen ökat. Sen får vi se hur augusti och hösten blir, säger Therese.

De tror på en framtid för affären, men kan inte ännu säga om det kommer att vara de själva eller någon annan som driver butiken.

– Vi avvaktar då vi vill se resultat först. Vi vill absolut inte ha en likadan höst som förra året, säger Olle, men tillägger att om han och Therese skulle sälja någon gång i framtiden så kommer butiken säkert att finnas kvar ändå.

Men det är tufft arbete att få det att gå runt. För Therese och Olle kan det ibland bli både 60 och 80 veckotimmar på jobbet.

– Personalen rullar på sitt schema som vanligt, enligt avtal. Det är vi ägare som får ta extratimmarna och därför kan veckorna bli långa ibland, berättar Therese.

Sommarsäsongen brukar innebära ett lyft för omsättningen. Turister och sommar-gäster har tillsammans med utkörningar en stor betydelse.

– På sommaren ökar försäljningen med 20-25 procent vilket är jättebra! säger Olle.

En annan faktor som skulle kunna innebära ökad omsättning, är de nya planerna för Sunnanåker. Men om detta vet lanthandelsägarna inte mer i dagsläget än vad som stått i tidningen.

– Blir det något vore det ju jättebra, hoppas Therese.

Kurirens artiklar verkar också ha gjort sitt till, meddelar Olle:

– Efter det som stod i tidningen i julas så har vi faktiskt sett en vändning och det är roligt!

Intervju & foto: Ulrika Eriksson

Icahandlaren Therese Sahlin ser framtiden an med viss tillförsikt efter den ökning av omsättningen som märkts av under senaste halvåret.

När ditt pannrum får avgöra!

Köp klok värme till vintern! Elda med våra pellets,
dom sotar mindre och värmer mer.

neova
villapellets

PRIS EX:	4 pallar fritt hemkörd 2.260:- /pall (832 kg/pall)
	3 ton bulk fritt hemkörd 2.350:-/ton
	Moms ingår i priserna. Vi erbjuder även avbetalning.

Neova villapellets köper du hos:

Värme & Miljö AB

Annelie 0278-154 10 och Olle 070-334 43 61

BOLLNÄS BILVÅRD

MER ÄN BARA BILVÅRD

LONCIN

Snöslunga för omgående leverans

Snöslunga Loncin 13 PLX D/C

D/C = 12v Batteristart
En snöslunga med en 13HK Loncin motor som är utvecklad för de stora tomterna. Den kraftfulla Loncinmotorn ser till att snöslungan tuggar i sig snön i den takt du vill.

12 900 kr

Passa på att förhandsboka:

Finns tillgängliga fr.o.m. 2011-11-30

Snöslunga Cayro

A/C = 230v El-start
D/C = 12v Batteristart

7LX A/C Eller D/C	7,500 kr
9LX A/C	9,900 kr
9LTX A/C Eller D/C	10,900 kr
Banddrift	
13PLX A/C	12,900 kr
13PLTX A/C	13,900 kr
Banddrift	

Motorisborr Fishman TT-GD490

Robust och högpresterande 2-takts motor på hela 49cc med extra stort draghandtag. Motorn har en bränsletank som gör det enkelt att hålla koll på bränslenivån. Drivs av blyfri bensin blandad med 2-taktsolja. Tankvolym: 1,2L Membranförgasare.

Motortyp: Luftkyld 1 cylinder
Bränsle / olje mix nivå: 25:1
Tankvolym: 1.2L
Motor: 49CC
2-taktare,

Borr djup: 80 cm
Spiralborr vikt: 4.5kg
Borr diameter: 200 mm
Motorborr vikt: 10,5kg

Startsystem: Startsnöre
Effekt: 1,6 kw/7500 rpm
Coromant i skärstål på spiralen

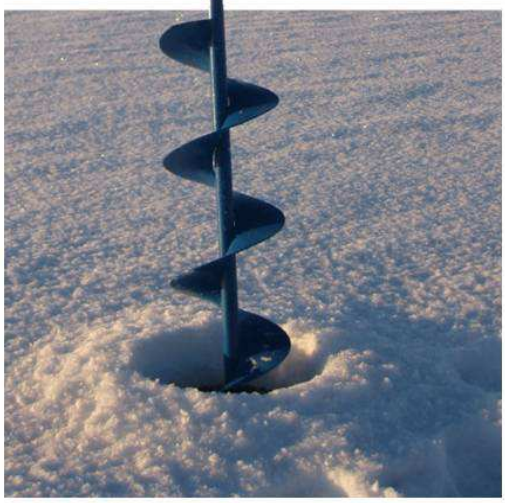

Passa på att förhandsboka till specialpris

Betalning måste erläggas innan leverans, annars blir priset 2995 kr

inkommer i lager preliminärt 20-dec

2 495 kr

Vi håller reservdelar / tillbehör och service på dessa maskiner. 1års fabriksgaranti.

Bollnäs Bilvård AB Renslyckan 1, 821 50 BOLLNÄS, Tel: 0278-127 30, E-post: info@bollnasbilvard.se Öppettider: Mån-fre 08:00-17:00

Etnologen om:

Odlingens historia

Ett av mina stora intressen är odling, mest grönsaker och örter men även fagra blomster. Jag glädjer mig åt att besöka Söderblomsgården för att se allt gediget trädgårdsarbete som gjorts där. Projektet har verkligen lyckats med att återskapa en gammal kulturträdgård med växter från rätt tid och ort. Många av växterna härstammar nämligen från närliggande trädgårdar! Det blir allt mer populärt att ta tillvara gamla trädgårdar, men hur har det sett ut i våra odlingsbäddar historiskt sett?

För att komma fram till trädgården som vi ser den idag behövs en liten tillbakablick i historien. Varför ser våra trädgårdar ut som de gör?

Grunden till våra "systematiska" trädgårdsodlingar lades av munkar och nunnor. Men arkeologiska utgrävningar visar att även under vikingatiden odlades bland annat lök, kål och kvanne intill husen. Även vildapel fanns i dessa hushåll.

Vikingarna förde också med sig nytto-växter från sina färder, så vi har många sorter att tacka dem för. Även klostrens kontakter i övriga Europa har bidragit till import av frön och plantor som vi normalt inte skulle ha haft. Under tidsperioden 1050 till 1400-talets slut introducerades omkring 120 kulturväxter i klostren.

Vildapeln här hemma i Sverige ympades med utländska sorter. Ute på kontinenten hämtades även inspiration till köksträd-gårdens utseende. Klostren hade ofta en fruktträdgård, kålgård, humlegård och örtagård. De hade prydliga och raka odlingsbäddar och lade ner stor möda på detta arbete då skötsel av trädgården ingick i ordensplikten. På den tiden hade man egentligen ingen tydlig gräns mellan vad som var grönsak och medicinalört, och de flesta växterna hade faktiskt båda betydelserna långt in på 1800-talet. Man odlade bland annat timjan, malört och vinruta för båda syftena. Från klostren spreds sedan odlingskunskaper ut i bygderna.

Om man studerar landskapslagarna ser man på ett ungefär vad gemene man odlade, det blev nämligen böter för den som stal lök, äpplen, kål, rovor och ärter.

Från 1500-talets mitt började även kungahus och adel intressera sig för trädgårdsodling och man tog ofta hjälp av trädgårdsmästare från utlandet. Mot slutet av 1500-talet fördes örtagård, kålgård, fruktträdgård och blomsterrabatter samman och odlades som en enhet, ofta i en kvadrat och med rätvinkliga planteringar. Runt kanterna stod fruktträd och bärbuskar. Detta var en typisk renässansträdgård.

Under 1700-talet kom de mer monu-mentala barockträdgårdarna, storslagna trädgårdar som skulle passa till dåvarande arkitektur. Köks- och frukt-trädgårdar "platsade" inte i detta sammanhang utan flyttades utanför själva trädgården. Adeln intresserade sig mest för exotiska arter och orangerier byggdes för att nya sorter skulle klara över-vintringen, man började odla citrus, fikon, rosmarin, persika, aprikos och annanas.

Hos allmogen såg det helt annorlunda ut, husen låg då tätt i byarna och någon plats för stora odlingar fanns inte. Däremot hade de flesta en inhägnad kålgård på tomten, den hamnade där den minst var ivägen och där det fanns plats över. Man odlade fortfarande rotfrukter,

ärter och kål, men även kryddor såsom salvia, kummin, timjan, mejram, senap, libsticka, malört, krusmynta, vinruta, citronmeliss, isop och körvel var vanligt förekommande hos allmogen. Intill husväggen hade man ofta de lite mer prydsamma växterna som både spred väldoft och tilltalade ögat. Där växte lavendel, åbrodd, liljor och akleja. Även humle fanns på de flesta gårdar, för ölbryggriets skull. Vinbär och krusbär var vanliga buskar på den tiden och fanns hos de flesta.

I och med laga skifte 1827 flyttades många gårdar ut från byns trånga kärna. Detta gjorde att gårdarna fick möjlighet att anlägga större kökträdgårdar. Men intresset för trädgårdsanläggning var inte stort hos allmogen i början, man hade annat att göra i första hand. 1842 blev det lag på att folkskolan skulle undervisa i trädgårdsskötsel och många skolor anlade skolträdgårdar. Intresse och kunskap spreds i bygderna, hushållningssällskapen (det första grundades 1791) anordnade kurser och delade ut fruktträd och bärbuskar gratis för att hjälpa till att sprida sorterna.

Under 1800-talets senare del började intresset växa sig stort. Allt fler ville ha vackra blomster intill gaveln och en välkomnande rundel med perenner, precis som herrskapsträdgårdarna hade haft. I kökträdgården såddes nya sorter såsom rädisor, pumpor och sallad. Mot slutet av 1800-talet började den kommersiella odlingen ta fart på landsbygden eftersom stadsbefolkningen skulle förses med grönsaker. Städerna växte i och med industrialismen, nya bostäder byggdes där plats fanns och skuffade då undan odlingarna i städerna. Handelsträdgårdar och fröfirmor blev allt vanligare och utbudet av sorter var stort.

Precis i början av 1900-talet började idylliska villaområdet med prydliga trädgårdar dyka upp i städernas utkanter. Hela kvarter kantades av bärbuskar och fruktträd, man odlade mer av rabarber, hallon och jordgubbar än tidigare. Under första världskriget bröts många nya land upp och då odlade man så gott som uteslutet matväxter.

På 50-talet avtog intresset för odling, eftersom man ansåg att trädgården var en plats för vila. Lättskötta gräsmattor och prydnadsbuskar blev det nya modet. Små "hobbyrabatter" med dill och plocksallad fanns mest för syns skull. På 80-talet blev det åter ett uppsving för odling och kompostering eftersom den nya miljö-medvetenheten kommit. Och jag tycker att det är roligt att så många fortfarande har ett genuint odlarintresse.

I framtiden kommer vi att behöva bli ännu mer miljömedvetna, äta närproducerat och gynna det lokala näringslivet. Vad kan och behöver vi odla mer av själva? Hur kommer det framtida odlingslandskapet och våra trädgårdar att se ut?

Det tål att funderas på!

Gabriella Bild

Goda Råd-stafett

Liksom receptstafetten har vi fått förslag om att starta en stafett för bra tips och goda råd.

Förslagsställaren tipsar om att man kan lägga i en klick margarin i potatiskastrullen när man sätter på den. Då kan den koka utan att koka över.

Väntar med spänning på flera tips och stafettpinne!

Nytt liv för Sunnanåker

Sorg och oro var det, när beskedet om nedläggningen av gruppboendet i Sunnanåker kom. Desto mer hoppfullt känns det nu, när företaget Akida kommer in som hyresgäst för att åter låta människor med särskilda behov få hus och hem i den gamla fina gården.

Här berättar Jon Schöning, verksamhetschef på Akida Omsorg, om planerna och om vilka som kommer att bo i Sunnanåker i framtiden.

Som några kanske har läst i Söderhamnskuriren skall Akida omsorg starta upp en verksamhet i Trönö på Sunnanåker. Jag tänkte ta tillfället här att presentera mig själv, Akida och vår verksamhet.

Jag har i många år arbetat som chef inom verksamheter som äldreomsorg, handikappomsorg, missbruksvård och psykiatri.

Akida Omsorgs vision är att tillhandahålla professionella och kvalitativa vård- och omsorgstjänster, som vid varje tidpunkt svarar upp till våra kunders behov.

Akida Omsorg är ett entreprenörsdrivet företag där en humanistisk människosyn präglar, och är utgångspunkten i, våra värderingar. Vi brinner för att hjälpa människor, och framför allt målgrupper som har svårigheter i det dagliga livet. Målsättningen är att hjälpa så många människor vi kan till ökad trygghet och förstärkta förmågor. Akida driver några vårdbolag på olika orter i Sverige, det som ligger närmast Trönö är Lillälvsgården i Järvsö.

Varför Trönö?

Allt började med att Mats Jonsson på Faxeholmen i Söderhamn tipsade Akida om att fastigheten stod ledig och visade oss den. och vi föll för Trönö direkt! Vilken natur och vilket landskap! Vi kände nog lika som Nathan Söderblom när vi åkte in i Trönöbygden. Akida inledde samarbetet med Faxeholmen, och nu är målet att allt skall vara klart för en öppning av Sunnanåker i december 2012.

I Trönö finns det möjligheter som vi på Akida gillar, det vill säga, vi vill vara en del av bygden där vi driver boenden, vi vill bidra till bygden genom att stödja butiker och andra affärsmöjligheter. Det är för oss självklart att handla på Ica i Trönö och hjälpa till med aktiviter som arrangeras i Trönö.

Kunderna som kommer att bo hos oss

i Trönö har psykiska funktionshinder och behöver stöd av personal för att klara av sin vardag. Det kan vara saker som du och jag ser som naturliga men som kan var stora problem för våra kunder i deras vardag.

Jag har fått frågan om Akida kommer att bedriva missbruksvård och det svaret är NEJ, som ni ser riktar vi oss till en annan kundgrupp.

Att bli en del av Trönö känns roligt och inspirerande för oss och vi hoppas att ni Trönöbor känner detsamma om oss. Själv väntar jag bara på att vi skall få sätta spaden i marken tillsammans med Faxeholmen och göra Sunnanåker till Sveriges bästa boende för människor med psykiska funktionshinder.

Sunnanåker någon gång på 1940-talet.Ålderdomshemmet brann ned i en våldsam brand 1936, men återuppbyggdes och invigdes året därpå.

Mannen på bilden är en av de boende, Erik Rosén från Tygsta.

Ring mig gärna eller maila mig om ni funderar över något eller har tips och idéer på hur vi kan hjälpa till och bidra för att stärka Trönöbygden.

Mvh
Jon Schöning
070-260 90 15
jon@akida.se

PÅLITLIGHET.
Att lita på någon är A och O för alla människor. Pålitlighet är något vi ser som självklart och Akida är en aktör att lita på i stort och smått. Vi tar ansvar för varandra och står fast vid vårt ord.

Citat från www.akida.se

Lokal
att hyra

På Bystugan finns nu en lokal på ca 20 m2 som står tom. Intresserad?

Ring 0270-427762 (bykontoret)
eller 070-3455140 (Bosse)

Trädgårdsdagen

Till och med Natan själv, dagen till ära, hade fått en blomsterkvast i handen. Det handlar då om den speciella dag, den 12 augusti, då alla Sveriges *Tusen Trädgårdar* visar upp sin prakt för allmänheten.

Trädgårdsriket med TV-kändisen *Gunnel Carlsson* i spetsen, bedriver nämligen den landsomfattande kampanjen *Tusen Trädgårdar* där vår alldeles egna Hembygdsgård i Trönö , Söderblomsgården är representerad. Vad kan vara mer passande, en trädgård i perfekt sluttande *söder*läge till brädden fylld med både *blom*ster och gamla nyttoväxter. Söderblom har här till synes fått en dubbel betydelse.

Intresset för trädgårdar har på senare år fått en renässans. Inom Hembygdsföreningen i Trönö började man för mer än fem år sedan i en liten arbetsgrupp att planera för att återuppliva den slumrande omgivningen runt själva Söderblomshusen, som en gång sannolikt var en livfull, blomstrande och välskött prästgårdsträdgård. Utan skötsel hade naturen börjat ta över helt och hållet.

Besökarna på dåvarande Söderblomsspelen fick genom tält och avspärrningar inte ens möjlighet att se hur det såg ut nere i trädgården. Inget att visa upp helt enkelt.

Nu är det något helt annat. Ett omfattande ideellt arbete på över 1000 arbetstimmar under de fem senaste åren, har återskapat en trädgårdsmiljö väl värd att visas upp. Gamla växter från bygden prioriteras och mer moderna hybrider, korsningar och blomfärgkombinationer har helt nonchalerats.

Grusgångar hålls krattade igen och gräsytorna är förmodligen mer ansade nu än de någonsin var under Natans tid med mer lättskötta verktyg till buds.

Blommor och bin hör som bekant lite ihop! Därför var Trönös expert på just bin inbjuden att prata lite på trädgårdsdagen om sina bin. Det var inte så lite som Sune Söderqvist kunde förmedla. Var man inte så intresserad tidigare, så finns en uppenbar risk att man blir, efter att lyssnat på Sune. Kunnigt, pedagogiskt och lättsamt berättade han om ett ”bi-år”, ungefär från augusti till augusti, med arbetsbin (enbart honor som sliter ut sig efter en 4-5 veckor), de stackars drönarna (som får

sparken ur kupan varje höst eller dör efter en eventuell parning), medan drottningen själv (som till exempel kan heta ”gul 138” eller nåt i den stilen) bara lägger ägg i stort sett nonstop, i alla fall under sommarhalvåret. Vi lärde oss att det finns ca 50 000 bin i ett samhälle och att de både är smarta och dumma samtidigt, samt mycket, mycket mer.

Efter Sunes föredrag fanns annat att göra denna dag, man kunde gå en tipsrunda i trädgården, lära sig vad alla blomster heter, smaka på Birgitta

Zetterbergs (från Hushållningssällskapet) grönsakschips, få recept på alla tänkbara varianter med trädgårdens grönsaker från gråärt, svartrot, rova till haverrot och jordärtskocka med flera. Man kunde köpa lotter och fika hembakat med kaffet förstås.

En alltigenom trivsam och gemytlig dag för alla, och alla det var uppemot en så där 200 personer. Speciellt uppskattat för barnen var nog tipsrundan där alla vann ett frukt- eller godispris.

Text & foto: Jan-Olov Westlund

Club Trönö rapporterar

Efter årsmötet i våras består styrelsen av Roland Axling, Tage Olsson, Ann Cristin Karlsson, Lena Larsson och Curt Engberg. Yngve Olsson och Birgit Lundgren revisorer och valberedningen består av Astrid Wadsten, Gunilla Öhrner och Lena Axling.

Föreningen har 270 medlemmar och organiserar oftast bussresor då det är svårt att anordna dans på hemmaplan. På hemmaplan har det ordnats musikunderhållning med Hudiksvalls dragspelsklubb på GT-gården

Även i år besökte Club Trönö dansbandsveckan i Malung. Det blev 35 personer med Östen Dagh vid ratten. Väl framme i Grönlandsparken imponerades vi av festplatsen och all underhållning av ditresta artister. Sedan blev det dans! Det fanns sex stora dansställen med tolv topporkestrar. Med 8000 dansande besökare blev det en fantastisk stämning. Det var långt hem efter upplevelsen och vi var åter hemma i Trönö 05.00 en upplevelse rikare.

Den traditionella sommarresan gick mot Ovanåker efter besök på Mobackes. Där väntade Liljan och Sigge med en härlig grillbuffé samt underhållning. Mätta och belåtna åkte vi hem med Östen Dagh som tackades för ett bra jobb

Roland Axling

Service, reservdelar, tillbehör, maskinförsäljning

Köksutrustning, tvättmaskiner, diskmaskiner, kyl & frys

Återförsäljare av:

Cylinda
Värd varenda krona

och

Vi servar även husvagnskylar

J&A
Hushållsservice AB

Jens Rehnvall

Bollnäs 0278-124 71 • Söderhamn 0270-160 80

INSECO

Skruvspecialisten i Söderhamn

Tel 0270 735 50 Fax 0270 735 60

www.inseco.se

Vi drar elen !

ALECTRON
ELTEKNIK

Patrik 070-209 74 00 Oskar 070-299 15 84

Elinstallationer - Tele - Data - Säkerhet

Din lokala samarbetspartner när det gäller !

Glöm inte att utnyttja ROT-avdraget

WERNERS
interiör

BOKA TID MED
VÅRA DUKTIGA
KÖKSRÅDGIVARE

Ballingslöv®

0270-152 50
werners.nu

Underjordens hemlighet del 7

Av Olov Östlund

Ingela Björn har av en slump upptäckt misstänkt smuggling av cigaretter gömda i gammalt dåligt virke, i hamnmagasinet i hemstaden. När hon kör ut på nästa jobb med sin timmerbil känner hon sig förföljd. Vid Bruntjärn 25 mil söderut hinner några män i en bil upp henne och beskjuter hennes bil inne på en timmerväg. Hon flyr in i skogen till ett gammalt torp, och hittar till sin förvåning intill detta ett system av underjordiska gångar och rum, utrustade med datorer och sängar. Plötsligt hör hon röster och blir livrädd, då en av rösterna tillhör den som skjutit efter henne. Hon backar undan och gömmer sig utrustad med ett järnrör i en trappa intill en hiss.

Ingelas sambo Dan och hennes bror Björn, båda poliser, samt hennes andre bror Erik, timmerbilsförare, har blivit oroliga då hon försvunnit. Danne och Erik har spårat henne via GPS och åkt i ilfart till Bruntjärn där de finner Ingelas övergivna och skottskadade bil. Dans polishund Ragge får upp spår efter Ingela, och de drar in i skogen.

I den underjordiska basen arbetar Stevensen, amerkan med hemligt uppdrag, som samarbetar med Bengt, före detta yrkesmilitär.

HISSEN KOM UPPIFRÅN. När hissdörren öppnades kom det ett hjulskrammel. Nu tog nyfikenheten över. Ingela kikade försiktigt på vad det kunde vara. Det var en man skjutandes på en pallkärra och en lastpall med en stor kartong på. Nu greppade hon järnröret så hårt att det gjorde ont. Hon kände igen honom från överfallet och fick gåshud över hela kroppen.

Han öppnade en dörr i trapphuset med nyckel och försvann in där. Nu var hon rådlös, visste inte om hon skulle uppåt eller nedåt, hon var återigen fast i det okända. Samtidigt som pulsen började återhämta sig så öppnades dörren igen. Nu kom han tillbaka med kartongen och tog hissen uppåt.

Hon satt kvar i säkert en timme. Nu kände hon kylan från den råa betongen krypa in på bara skinnet. Hon måste besluta sig om hon skulle uppåt eller nedåt. Det fick bli uppåt, det måste finnas ett slut någonstans tänkte hon.

När hon hunnit två trappor till startade hissen igen, hon ställde sig återigen så hon inte skulle synas från hissens fönster. Det tog en ganska lång stund innan hissen passerade, högt schakt det här tänkte hon. Hon hörde hur dörren under henne stängdes och fortsatte uppåt. Till slut var hon uppe vid det som verkade var toppen på schaktet. Där var det en stor kassaskåpsliknande port med kodlås på sidan om. Hon gick fram och konstaterade att den inte gick att öppna på annat sätt.

Nu startade hissen igen, hon gick snabbt ned en halvtrappa för att inte synas. Hissen kom upp och han med kartongen försvann ut genom den stora porten. Ingela gick upp för att studera knappsatsen. Återigen startade hissen och hon återgick till gömstället.

Efter en stund kom de båda männen från torpet, de lämnade också stället genom den stora porten. Ingela gick fram och andades på knapparna, det hade hon sett på någon TV-deckare, men det gav inga ledtrådar. Nu återstod bara en reträtt ner till underjorden, skulle hon våga ta hissen? Efter en stunds funderande smög hon utför trappan samma väg som hon kom. När hon kom till korsningen denna gång valde hon den väg som var märkt med ett W och hoppades på bättre tur. Nu kom hon fram till ännu en dörr in till en sal märkt Titan cluster 2, detta sa henne inget, hon fortsatte vidare.

DAN HADE NU SPÅRAT I EN TIMME och ännu inte kommit ut ur tallplanteringen, Erik började tappa orken, som lastbilschaffis hade han inte samma kondition som Danne.

– Hon har korsat sitt eget spår flera gånger, sa Dan.

– Tacka fan för det, man ser inte ett skit i en sån här ogallrad plantering, sa Erik.

– Hon verkar i alla fall inte ha blivit träffad, om hon blivit det så borde vi funnit något tecken på det.

Dan stannade upp för att vänta på Erik. Samtidigt kollade han GPS- koordinaterna mot kartan och gjorde en punkt där de var.

– Undrar vad hon råkat ut för? Om de skulle stjäla bilen skulle de väl inte skjuta sönder den? funderade Erik.

– Vem vet, det finns så många stollar ute nu, varenda småtjuv har en bössa idag.

– Men här, mitt ute i ingenstans?

– Du skulle bara veta, sa Dan.

– Jag skulle behöva nåt att dricka, sa Erik

– Det finns en bäck lite längre fram, vi kanske kommer dit, sa Dan.

STEVENSEN HADE ÅTERIGEN blivit ensam i grytet och satt och funderade på om han blivit senil, han brukade alltid stänga porten. Ofta så var han så snabb att de som övervakade anläggningen inte hann se att han smugit ut. Nu måste han ändå skriva en avvikelserapport som stämde med Bengts.

De hade sen länge en överenskommelse att de skrev isolationsfel i liggaren. När han loggade på säkerhetssystemet såg han flera noteringar om att dörrarna till datahallarna hade öppnats och att porten vid torpet fortfarande var öppen. Detta var skumt, har jag fått in råttor, tänkte han för sig själv. Sen såg han att dörren till kylmaskineriet på norra hade öppnats mer än tjugofem gånger under veckan. Vad håller de på med?

Nu måste jag kolla upp det här, bestämde han sig för, och gav sig iväg mot nödut-gången vid torpet. Väl framme vid dörren såg han att låsmekanismen var skadad på insidan. Det ser konstigt ut, kan det vara den där nye som Bengt har med sig som har tagit i för hårt tänkte han. Han började öppna porten för att ta sig en nypa luft.

NU HADE DAN OCH ERIK KOMMIT till en stig som gick i en gammelskog och Ragge följde ivrigt spåret framåt. Efter en stund kom de fram till ett torp där det fanns färska bilspår. Dan sökte av området och hittade både korvgrillen och källaren.

– Hennes spår verkar sluta här, hon har nog fått åka med bilen, sa Dan.

– Matkällaren då? sa Erik.

– Tomt, men det var en dörr där som Ragge markerade mot.

– Kan vi inte öppna den?

– Vi gör väl ett försök.

SÄLLSKAPET GICK NER I MATKÄLLAREN, samtidigt började Ragge morra och ratten på dörren rörde sig. Dan famlade efter pistolen men upptäckte att han glömt den i brådskan innan de for. Dörren öppnades med ett gnäll, Ragge gjorde ett utfall.

När Stevensen fått upp porten fick han se ett otroligt stort gap som precis stannade med en markering framför hans ansikte, han skrek rakt ut av rädsla.

– Lugn det är bara polisen, sa Dan

– Hold the dog!

Fortsättning följer

Skratt, musik och boule på lyckad träff

Sommarens seniorträff på Trönö IP, torsdagen den 9/8 blev en stor succe.
Idén till ett fördjupat samarbete med Norrala och Rengsjö pensionärsföreningar föddes någon gång under våren, och Rengsjö har lovat att arrangera nästa års seniorträff.
Årets arrangör: Trönö SPF i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Omkring 250 besökare från olika håll, hade infunnit sig på Trönö IP. Trönö SPF:s ordförande Roland Axling hälsade välkommen. Temat för underhållningen gick i sångens och musikens tecken. *Österligan* inledde med blandad musik och sång, varefter inbjudna *Rengsjö PRO-kör*, *Norrala SPF-kör* samt *Trönö manskör* sjöng ett antal sånger vardera, samt att man avslutade med en gemensam sång. Därefter fortsatte Österligan med en längre underhållning. En överraskning i form av Roland Axling och Marie -Louise Tynong, som spexade till publikens stora förtjusning. Ni kan ju tänka er en hög-bröstad Roland i kortkort kjol och långt hår som dansade nåt som liknade hula-hula, i arrangemang av Marie-Louise. Marie-Louise agerade även gymnastiklärare, och fick igång Roland, Kent Wiklund och Olars-Anna med avancerade övningar.

Utöver underhållning spelades det boule, där Norralas tre tävlande, Bertil Jansson, Inga-Lisa Andersson och Helge Alm sopade banan med Rengsjö och Trönö och som slutade tvåa respektive trea i nämnd ordning. Naturstigen vanns av Marianne Söderberg.

Det såldes varm korv och kaffe med bröd i stora mängder , samt att Trönö IK körde igång chokladhjulet genom Birgit Wiklund. Det kördes även ett antal lotterier med många fina vinster. Trönö SPF vill rikta ett speciellt TACK till Trönö IK och dess vaktmästare Kent Wiklund med flera, och som varit till stor hjälp med förbe-redelserna för arrangemanget. Vi tackar även alla andra som skänkt priser till lotterierna samt bakat kaffebröd i massor. Hoppas jag inte glömt något!

Trönö SPF gm Ingemar Norgren

Trönös stumfilm inspirerar i Brasilien

Årets stumfilmsfestival var inte lika välbesökt som vanligt. Men de verkliga entusiasterna åkte långväga. Umeå, Norr-köping och Göteborg var representerade. Bioföreståndaren från Göteborg tänkte själv dra igång nåt liknande.

Även i Brasilien har de uppmärksammat vår festival. *Bárbara Fontes,* en dokumen-tärfilmare, tänker sätta upp nåt liknande i Cuiabá, Brazil. Hon har bland annat gjort en dokumentärfilm om *Arne Sucksdorf* som bodde i Brasilien en längre tid. Med lite tur kanske vi får visa hennes film i Trönö.

Nytt för i år var att pianisten *Edward von Past* spelade på det gamla pianot. Det blev den riktiga stumfilmskänslan! Vi visade även den film som spelades in med en hundraårig kamera vid förrförra festivalen.

Till hösten blir det film igen hoppas vi, dock blir det allt svårare att få tag på filmer när allt blir digitalt i övriga Sverige. I grannkommunerna har alla biografer digitaliserats, vi i Trönö är inte stora nog att klara det själv och inte heller stora nog att få bidrag till en digitalisering. Men men ... på nåt sätt skall vi lösa det också.

Olov

Skogsröjningar,

planteringsarbeten, trädfällning, tomthuggningar samt diverse andra arbeten till bra priser.

J Ö Skog & Snö

Johan Östlund

Trönöbyn 552, 82695 Trönödal
Tel: 070-625 37 40, 0270 36115

mail: johanostlund80@hotmail.com

TRÖNÖS BÄSTA RECEPT!

Pastasås med kräftstjärtar

Christer Lindberg,

Ingredienser
1 purjolök
1 gul paprika
champinjoner, färska eller burk
Salt
Peppar
2 dl crème fraiche
3 tsk fiskfond
I msk chilisås
I burk kräftstjärtar med spad
hackad färsk dill
färsk bandpasta

Tillagning
Hacka purjolök, svamp och paprika.
Fräs hacket lätt i järngryta.
Tillsätt kryddor, salt, fond, crème fraiche, dill och chilisås.
Slå på några matskedar spad från kräftstjärtarna.
Puttra.
Koka pastan.
Tillsätt kräftstjärtarna strax innan servering och rör.

Christer skickar vidare till Annica Jonhans i Glamsta

Trönöäpplet

Trönöäpplet frösåddes i en blomkruka kring 1960 av Martin Sundvall. Trädet kan köpas på Mobackes i Bollnäs.

Det finns nu två unga träd varav ett på Söderbloms-gården och ett på Bystugans tomt. I år är det första gången de bär frukt!

Foto: Ulrika Eriksson

Äppelhelg & Skördefest

Lördag 13 och söndag 14 oktober
10.00 – 15.00 båda dagarna

Trönögummans äppelmust är hett efterfrågad. För att i någon mån motsvara detta behöver vi ta vara på alla vinteräpplen som finns i bygden. Förhoppningsvis har de flesta träden klarat sig så att vi får ihop ett par ton även i år.

Vi önskar att många vill hjälpa till med insamlingen, förstås!
Så ställ upp och skörda äpplen!

Ring: 0270 42 77 62 eller 070 345 51 40

- Bakluckeloppis pågår under helgen
- Vi säljer fika och grillkorv
- Insamling till *Världens barn*
- En låda must utlottas till dem som lämnar äpplen

Nytt på Trönö Gym

Tack för den

motionscykel

som anonymt skänkts till Trönö Gym!

Boka gymmet på affär´n så får du nyckeln som du senare återlämnar.

Vi tackar hjärtligt alla deltagare och besökare som närvarade vid 2012 års traktorfrossa!

Arrangörerna

Vi kommer gärna till din bygd för att informera om oss, diskutera frågor samt ta emot förslag och önskemål kring vad din förening vill att Allis ska arbeta med!

Allis
AKTIV LEVANDE LANDSBYGD I SÖDERHAMN

Kontakt med ALLIS:

- 0270 766 56 • 070 760 06 96
- www.soderhamnsbygder.se
- www.allis.nu

ALLIS arrangerar för **ALLA**

...i på fiskesidan

Fisket av flodkräfta har historiskt varit mycket bra i hela Trönö-Norralaåns huvudflöde. Under 1970-talet minskade fångsterna kraftigt, så mycket att man helt slutade fiska kräftor. Anledningen till nedgången är inte klarlagd, men flera samverkande faktorer kan ha bidragit, däremot tror vi inte att det var kräftpest.

I början av 1990-talet upptäcktes kräftor i Storsjön och ett begränsat kräftfiske har nu tillåtits där under ett tiotal år. I samband med kräftfisket i Storsjön sker också en återrapportering av fångsterna, varvid vi nu kan se att kräftbeståndet har fördubblats i Storsjön under denna 10-års period. Det ser således ganska bra ut igen för kräftan just i Trönö.

Flodkräftan är en inhemsk art i våra svenska sjöar och vattendrag, men har minskat mycket kraftigt under de senaste decennierna. Det största hotet är definitivt den kräftpest som den inplanterade amerikanska signalkräftan är bärare och smittkälla av.

För att skydda det unika bestånd av flodkräfta som finns i Trönö har Länsstyrelsen beslutat att bilda ett skyddsområde för en del av Trönöåns vattensystem med Storsjön som kärnområde. För övrigt är det endast ytterligare ett sådant skyddsområde, som hittills har bildats i vårt län.

Ett kräftskyddsområde innebär i korthet att uppmärksamma allmänheten på riskfaktorerna och det absoluta förbud som gäller för att införa signalkräftor i området. Fiskeredskap och båtar ska vara fria från kräftpestsmitta och betesfisk får bara användas om den kommer från det egna friska vattensystemet. Skyltar om detta har satts upp vid berörda vattendrag inom Trönö. Informationsbroschyrer sprids på olika sätt.

Målsättningen är givetvis att bevara våra genuina flodkräftbestånd även framöver. Påkomna brott mot reglerna kan lagföras så det gäller att tänka till.

Birgit Lundgren & Jan-Olov Westlund

Rönningens Bygdeförening tackar alla, som deltagit i sommarens Gå-Bingo.

Vi hoppas att Ni tycker att det varit en trevlig sysselsättning, det dåliga vädret till trots.
Tack också alla, som gått med som medlemmar och därigenom bidrar till föreningens fortlevnad och utveckling. Den som vill bli medlem kan betala in 100 kr för första och 50 kr för övrig familjemedlem till bankgiro 870-4975. Glöm inte att skriva ditt namn!
Håll utkik efter arrangemang i höst.

Holms

Bleck & Plåt

www.holmsplat.com

Allt inom byggplåt!

SÖDERHAMN 0270-100 71, 070-516 42 99

DETTA HÄNDER I TRÖNÖ

SEPTEMBER

Måndagsträffar i församlingshemmet
Kl. 13-14.30, start den 17 september (ej andra måndagen i månaden).

OKTOBER

Lö 13 – sö14 **Äppelhelg och skördefest**
Kl. 10 – 15 båda dagarna

NOVEMBER

Måndagkvällar i kyrkan
Kl. 20.15, start den 5 november

Vill du/ni ha med något i evenemangskalendern?

Lämna uppgifterna till Trönöbygdens redaktion på något av följande sätt:

- Mejl till**info.tronobygden.se**
- Telefon till kontoret, 0270 42 77 62
- Lägg en lapp i brevlådan utanför bystugan

Allra senast torsdag i vecka 8, 21, 34 respektive 47!

elspar i Söderhamn

Hos oss hittar du <u>alltid</u>
hushålls produkter
till låga priser!

Tvätt & Tork

Kyl & Frys

Micro

Disk

Damm

Tomas Persson

Våra öppettider:
Måndag-Fredag
10.00-18.00

Bröksmyravägen 13
82640 SÖDERHAMN
Tel: 0270 - 42 65 35

Göran Östlund

elspar - Ger mer för pengarna!

Välkommen till Svenska kyrkan i Trönö!

Måndagsmötet i församlingshemmet

Måndagar kl. 13-14.30
Start 17 september

(ej andra måndagen i månaden)

Gemenskap, samtal, musik eller högläsning samt fika.
En samlingsplats för dig som vill träffa andra under enkla former.

Måndagkvällar i kyrkan

Kl. 20.15

Stillhet och ro varje måndag från och med 5 november

Rymdgruppen

Onsdagar udda veckor kl. 19-21
Staffanstugan vid Norrala kyrka

Är det stjärnklart ser vi på himlen!
Alltid fika och rymdgemenskap!
Frågor? Krister Bohman, 362 11,
Thomas Gertz, 070 351 19 61

Lise-Lott Wikholm

är vår nya kyrkoherde, som börjar sin tjänst den 1 september. Vi hälsar henne välkommen till vår bygd.

Redan vid årsskiftet basar hon över en ny församling, Norrala-Trönö församling, som blir resultatet när Norrala och Trönö går samman.

Vad är kyrkan till för?

Som medlem i Svenska kyrkan bidrar du till att en kristen församling kan finnas i Trönö. Utan din medverkan skulle kyrkan försvinna.

Kyrkan betyder tradition, trygghet, och är en mötesplats för bygdens människor i livets olika skeden. Här finns medmänsklighet, värme och gemenskap för dem som söker. Kyrkan förmedlar hopp och bär bud i en orolig värld om livets seger .

Det är länge sedan man gick i kyrkan för att skylta med sin fina tro! Trönö kyrka finns för oss alla, oberoende av om vi tror mycket eller litet!

Till dig som känner för kyrkan men sällan går dit, se gudstjänstdeltagandet som en viktig insats du kan göra för att hålla församlingen vid liv. Du är viktig! Om inte du som känner för kyrkan går, vem ska då komma?

Gudstjänster, kör- och musikverksamhet, barnarbete, konfirmandundervisning, skolbesök, samtal med människor i kris, besök i hemmen. Det är vad kyrkan i Trönö gör förutom skötsel av byggnader och kyrkogård.

Besök gärna kyrkans hemsida:
www.norrala-trono.se